

**ART MODERNE
LA LIBERTE
CREATIVE**

**MODERNE KUNST
DE CREATIEVE
VRIJHEID**

**MODERN ART
CREATIVE
FREEDOM**

S'ÉMOUVOIR

La vie murmure des essentiels que nos yeux ne peuvent pas voir, que notre raison ne peut pas atteindre. Vaille que vaille, on les nomme : naissance, disparition, existence, présence, univers, dieu, esprit... et on les habille de définitions, bien trop étroites. La tentative s'essouffle rapidement ; ce n'est pas le bon chemin. L'émotion en ouvre un autre qui ne se refermera pas et conduira de découvertes en découvertes, de plus en plus profondes, de plus en plus justes par rapport au besoin de sens qui nous habite.

Les traces et les créations des hommes suscitent et portent cette émotion. Elles détiennent ce grand pouvoir parce qu'elles-mêmes sont nées des troubles et des intuitions de leurs auteurs : du potier, du forgeron, de la couturière, des peintres de Lascaux, de ceux qui ont approché le mystère de la venue au monde à travers des scènes de nativité, ou qui ont dit l'horreur de la mort violente évoquée comme Goya.

Longtemps, les artistes ont reçu la tâche d'exprimer les repères partagés par la communauté et ceux qui parlaient en son nom. Progressivement à partir du XIXe siècle, ils ont entrepris d'autres chantiers : exprimer leur être propre et transformer l'émotion en force d'interpellation.

BEROERING

Het leven fluistert ons essentiële zaken toe die onze ogen niet kunnen zien en ons verstand niet kan bevatten. Zo goed en zo kwaad als het gaat, benoemen we ze: geboorte, overlijden, bestaan, aanwezigheid, universum, god, geest enz. en we bouwen er veel te enge definities rond. Het is een poging die snel strandt; dit is niet de juiste weg. Emotie opent een ander pad, een pad dat niet doodloopt en telkens tot nieuwe ontdekkingen zal leiden, die steeds diepgaander zijn en steeds beter aansluiten bij onze innerlijke behoefte naar zingeving.

De sporen en creaties van de mens wekken deze emotie op en dragen haar in zich. Ze hebben deze grote kracht omdat ze zelf ontstaan zijn uit de beroering en intuïtie van hun makers: de pottenbakker, de smid, de naaister, de schilders van Lascaux, iedereen die het mysterie van nieuw leven heeft benaderd aan de hand van het geboortethema of die de verschrikking van de gewelddadige dood heeft verwoord, zoals Goya.

Gedurende lange tijd kregen kunstenaars de opdracht om uiting te geven aan wat belangrijk was voor de samenleving en haar vertegenwoordigers. Vanaf de negentiende eeuw gingen ze geleidelijk aan anders te werk door hun eigenheid te uiten en de emotie om te vormen tot een beroerende kracht.

AROUSING EMOTION

The essential things in life cannot be seen with our eyes and cannot be fully comprehended by our mind. As best we can, we give them a name: birth, death, existence, disappearance, presence, the universe, god, the mind... and we dress them up with definitions – all too narrow ones. Our attempts quickly falter; we are not on the right track. Emotion opens up an alternative path, one that will not be a dead end, but will lead to discovery after discovery, each one more profound than the last, each one more and more right, feeding our deep need for meaning.

The marks and creative works left behind by mankind arouse and sustain this emotion. They hold this great power because they themselves spring from the turmoil and intuition of their creators: potters, smiths, dressmakers, the Lascaux cave painters – and all those who have explored the mystery of new life through nativity scenes, or who, like Goya, have articulated the horror of violent death.

For a long time, artists were commissioned to portray what was important to society and its representatives. Gradually, from the 19th century on, their focus shifted towards seeking to express their individuality and transform emotion into the power to question and challenge.

L'ARTISTE COMME SUJET DE L'ŒUVRE

Au 20e siècle, l'artiste s'affranchit des modèles de savoir-faire et de pensée traditionnels pour ne plus chercher que l'authenticité. L'art dit moderne est en effet marqué par l'émergence de l'individu. Les œuvres ont pour sujet sa psychologie et ses conflits personnels, parfois inconscients. Sur le plan esthétique, ceci s'accompagne d'une tendance à l'innovation et à l'originalité. Sont mis en cause le répertoire iconographique, mais aussi la manière dont il est exprimé. Dès lors, de nouvelles formes d'art apparaissent, telles que l'installation ou la performance. Il s'agit désormais de trouver soi-même les formes les plus adéquates pour traduire sa subjectivité profonde.

DE KUNSTENAAR ALS ONDERWERP VAN HET WERK

In de 20e eeuw maakt de kunstenaar zich los van de traditionele kennissen denkmodellen en gaat hij enkel nog op zoek naar authenticiteit. De zogenaamde moderne kunst wordt duidelijk gekenmerkt door het naar voren treden van het individu. Zijn psychologie en persoonlijke, soms onbewuste conflicten vormen het onderwerp van de werken. Op esthetisch vlak gaat dit gepaard met een neiging tot innovatie en originaliteit. Niet alleen het iconografische repertoire wordt ter discussie gesteld, maar ook de manier waarop het wordt uitgedrukt. Hierdoor maken nieuwe kunstvormen hun opwachting, zoals installaties of performances. Voortaan komt het erop aan de meest aangewezen vorm te vinden om uiting te geven aan zijn diepste eigenheid.

THE ARTIST AS SUBJECT OF THE WORK

In the 20th century, artists broke away from traditional models of expertise and thinking in favour of striving purely for authenticity. So-called modern art was characterized by the emergence of the individual, whose psychology and sometimes unconscious personal conflicts became the subject matter of artworks. From an aesthetic perspective, this was accompanied by a tendency towards innovation and originality. The iconographic tradition was called into question, as was the way in which it was expressed. New art forms began to appear, such as installation and performance art. From then on, artists sought the most appropriate form as a way of expressing their innermost individuality.

STRUCTURE ET CLARTÉ

L'exposition regroupe ici des œuvres qui ont en commun d'être abstraites et d'exprimer des qualités universelles de structure et de clarté. Il s'agit d'expérimentations plastiques qui allient parfois sûreté et maîtrise des accords de couleurs pures avec les figures élémentaires. Cette abstraction géométrique a connu son essor dès les années 1950 et conduira au développement de différentes tendances, comme le montrent les œuvres présentant des systèmes sériels. Il s'agit aussi d'œuvres plus proprement sensorielles, comme celles liées à l'art optique. Beaucoup sont aussi inventives dans la technique mise en œuvre ou par les matériaux utilisés.

STRUCTUUR EN DUIDELIJKHEID

De tentoonstelling brengt hier werken die niet alleen hun abstractie gemeenschappelijk hebben, maar ook de universele kenmerken structuur en duidelijkheid. Het gaat om plastische experimenten die in sommige gevallen zekerheid en beheersing van de zuivere kleurakkoorden combineren met elementaire vormen. Deze geometrische abstractie kende haar bloeiperiode vanaf de jaren 50 en leidde tot de ontwikkeling van verschillende stromingen, zoals blijkt uit de werken die seriële systemen tonen. Er komen ook meer zintuiglijke werken in voor, zoals de creaties die tot de optische kunst behoren. Tal van deze werken gaan op vindingrijke manier om met de toegepaste techniek of de gebruikte materialen.

STRUCTURE AND CLARITY

This section of the exhibition groups together abstract works that express the universal qualities of structure and clarity. They are visual experiments that sometimes combine confident and masterful harmonies of pure colour with elementary forms. This geometric abstraction really took off during the 1950s and would lead to the development of different movements, as demonstrated by artists who focused on creating works in series. This collection also contains works that are more sensory, such as those that come under the category of optical art. Many are also inventive in terms of the techniques or materials used.

Walter LEBLANC
Torsions 40 F.081
1974

Walter Leblanc peut être associé aux courants dits de l'art cinétique et de l'art optique. Dans la partie inférieure du tableau, un réseau de bandes découpées et torsadées anime la toile d'un mouvement virtuel, rythmé par le regard du spectateur lorsqu'il se déplace devant le tableau.

Walter Leblanc kan worden ingedeeld bij stromingen zoals de kinetische en de optische kunst. In het onderste gedeelte van het schilderij verleent een netwerk van uitgesneden, ineengedraaide stroken het doek een virtuele beweging met een ritme dat afhangt van de blik van de toeschouwer en zijn positie voor het doek.

Walter Leblanc was part of the kinetic and optical art movement. At the bottom of this painting, a network of cut and twisted strips bring the canvas to life and seem to rhythmically move together with the viewer.

Jo DELAHAUT
Sans titre
1974

Jo Delahaut est une figure emblématique de l'abstraction géométrique en Belgique. Après la Seconde Guerre mondiale, il met au point un style personnel : une abstraction très affirmée, faite d'espaces chromatiques toujours géométrisés par des courbes ou des lignes droites. L'art de Delahaut tient entre une série de signes qui lui sont propres et des relations installées entre des formes et des aires de couleurs pures, dont les accords de tons sont très raffinés. Jo Delahaut est également l'auteur de nombreux écrits théoriques sur l'abstraction géométrique.

Jo Delahaut is een belangrijke vertegenwoordiger van de geometrische abstractie in België. Na de Tweede Wereldoorlog ontwikkelt hij een eigen stijl: een doorgedreven abstractie met kleurenvlakken die telkens een geometrische vorm krijgen door kromme of rechte lijnen. De kunst van Delahaut houdt het midden tussen een eigen tekenreeks en relaties die worden aangegaan tussen vormen en zones van zuivere kleuren, met een zeer geraffineerd samenspel van tinten. Jo Delahaut schreef ook een groot aantal theoretische werken over de geometrische abstractie.

Jo Delahaut was a figurehead of geometric abstract art in Belgium. After the Second World War, he developed a personal style: a very assertive type of abstraction with coloured areas that are given geometric form through curves or straight lines. Delahaut's art reflects a balance between its own series of symbols and the relationships that are created between forms and areas of pure colour, with a highly sophisticated harmony of shades. Jo Delahaut also wrote a number of theoretical texts on geometric abstraction.

EXPRIMER PAR L'ABSTRACTION - UNE LIBERTÉ CRÉATIVE

L'art abstrait est l'une des principales formes d'art qui se sont affirmées au 20e siècle. L'art abstrait, dit aussi non figuratif, regroupe en réalité de multiples tendances. Les artistes choisissent l'abstraction car ils jugent qu'elle est la plus adéquate pour exprimer l'émotion qu'ils souhaitent communiquer. Il s'agit d'exprimer son monde intérieur, infiniment vaste et varié. C'est par les jeux de couleurs, les rapports entre les formes et la sensibilité de la matière que l'artiste parvient, par exemple en peinture, à traduire sa personnalité originale, son être profond.

Après les années de guerre, la liberté et la paix retrouvées poussent de jeunes artistes à s'engager dans des recherches stylistiques et personnelles. C'est un besoin vital d'authenticité et une envie de modernité qui les ont conduit vers l'abstraction. Dans cet esprit est créée, dès 1945 à Bruxelles, l'association de la Jeune Peinture Belge. Celle-ci n'a pas de style commun, ni d'objectif précis, sinon celui de contribuer à l'invention d'une plastique nouvelle.

EXPRESSIE DOOR MIDDEL VAN ABSTRACTIE - CREATIEVE VRIJHEID

De abstracte kunst is een van de belangrijkste kunstvormen die tot uiting kwam in de 20e eeuw. Abstracte of niet-figuratieve kunst is een verzamelbegrip voor diverse stromingen. Kunstenaars kozen voor abstractie omdat die volgens hen de meest aangewezen taal vormde om de emotie uit te drukken die ze wilden uiten. Het kernaspect bestond erin om uiting te geven aan hun eindeloos grote en diverse innerlijke wereld. Door het spel van de kleuren, door de verhoudingen tussen de vormen en door de aard van de materie slaagt de kunstenaar erin om, bijvoorbeeld in de schilderkunst, zijn unieke persoonlijkheid en diepste eegheid te vertalen.

Dankzij de herwonnen vrijheid en vrede na de oorlogsjaren gaan jonge kunstenaars op stilistisch en persoonlijk onderzoek uit. Een fundamentele behoefte aan authenticiteit en een duidelijk verlangen naar moderniteit leiden hen naar de abstractie. Het is in die context dat in 1945 in Brussel de groep *Jeune Peinture Belge* het leven ziet. Van een collectieve stijl of een specifieke doelstelling is geen sprake, er wordt alleen bijgedragen aan de ontwikkeling van een nieuwe plastische taal. *Jeune Peinture Belge* vormt een belangrijke episode voor de Belgische schilderkunst omdat de groep een hele generatie kunstenaars omvat die hun stempel zullen drukken op de kunstwereld.

Abstract art was one of the main forms of art to emerge during the 20th century. Also known as non-figurative art, abstract art actually encompassed various trends. Artists chose abstraction because they found it the most suitable vehicle for expressing the emotion they wanted to convey. The fundamental aim was to articulate the infinitely vast and varied world of their psychology. It was through the interplay of colours, the relationships between forms and the nature of the subject matter that artists succeeded, for example through the medium of painting, in reflecting their own unique personality and innermost being.

After the war years, the return of freedom and peace drove young artists to engage in stylistic and personal exploration. A fundamental need for authenticity and a desire for modernity led them towards abstract art. It was against this backdrop that the *Jeune Peinture Belge* association was founded in 1945 in Brussels. The members had no common style or specific goal other than to contribute to developing a new form of artistic expression. *Jeune Peinture Belge* was a landmark episode in Belgian painting, as it brought together the generation of artists who would go on to make their mark on the art scene.

Mig QUINET
La roue joyeuse
1948-1949

Comme d'autres artistes de sa génération, Mig Quinet chercha à renouveler le langage pictural par une synthèse du sujet et une géométrisation de ses formes. L'artiste se distingue particulièrement à cette époque par sa palette de couleurs joyeuses.

Zoals andere kunstenaars van haar generatie, tracht Mig Quinet de beeldtaal te vernieuwen aan de hand van een synthese van het onderwerp en een geometrische weergave van de vormen ervan. De kunstenaar onderscheidt zich in deze periode sterk door haar vrolijke kleurenpalet.

Like other artists of her generation, Mig Quinet tried to breathe new life into visual language by synthesizing her subject and using geometrical forms. What particularly set this artist apart at the time was her palette of bright colours.

Antoine MORTIER
Coupe de fruits
1966

Antoine Mortier est un éminent représentant de l'abstraction lyrique en Belgique. Le point de départ d'une œuvre abstraite peut être un objet, transfiguré ensuite plastiquement, comme c'est le cas pour cette nature morte composée de formes simples et fortes, cernées de puissantes lignes noires.

Antoine Mortier is een vooraanstaand vertegenwoordiger van de lyrische abstractie in België. Het uitgangspunt van een abstract werk kan een object zijn, dat vervolgens een plastische transformatie ondergaat, zoals het geval is voor dit stilleven dat bestaat uit eenvoudige, solide vormen, gevat in krachtige zwarte lijnen.

Antoine Mortier was a leading exponent of Belgian lyrical abstraction. The starting point for an abstract work may be an object, which then undergoes a visual transformation, as is the case with this still life composed of strong and simple shapes outlined with powerful black lines.

LYRISME ET SPONTANÉITÉ

Dès les années 1910, Kandinsky exprime une certaine liberté du langage plastique à travers des *Improvisations* et *Compositions*. L'art abstrait se développe ensuite, mais c'est véritablement après 1945 que l'abstraction lyrique, en peinture, émerge sous des formes diverses (peinture gestuelle, expression calligraphique, tachisme), qui ont toutes en commun l'expression directe d'émotions sur la toile, sans croquis préalable. Appelé art informel en Europe ou expressionnisme abstrait aux États-Unis, ce type d'abstraction donne de l'importance au potentiel expressif essentiel du peintre, en particulier le geste, la matière et la couleur.

LYRIEK EN SPONTANITEIT

Vanaf de jaren 1910 geeft Kandinsky uiting aan een zekere vrijheid in zijn beeldtaal aan de hand van *Improvisaties* en *Composities*. Wat later ontwikkelt zich de abstracte kunst, maar het is pas na 1945 dat in de schilderkunst de lyrische abstractie naar voren komt onder verschillende vormen (action painting, kalligrafische expressie, tachisme), die als gemeenschappelijk kenmerk de directe expressie hebben van emoties op het doek, zonder voorafgaande schets. Deze beweging stond bekend als informele schilderkunst in Europa of abstract expressionisme in de Verenigde Staten en plaatst het essentiële expressieve potentieel van de schilder centraal, en dan in het bijzonder in gebaar, materie en kleur.

LYRICISM AND SPONTANEITY

In the 1910s, Kandinsky began to give expression to a certain freedom in his artistic language through *Improvisations* and *Compositions*. Abstract art subsequently developed, but it was not until after 1945 that lyrical abstraction in painting emerged in various forms (action painting, calligraphic expression, tachisme), all of which shared the direct expression of emotion on the canvas, without preparatory sketching. Known as informal art in Europe and abstract expressionism in the United States, this type of abstraction focuses on the key expressive potential of the painter, in terms of brushstrokes, material and colour in particular.

Pierre ALECHINSKY
Les fameuses couleurs
primaires
1973

Pierre Alechinsky adhère en 1948 au groupe CoBrA, qui prône la liberté, la spontanéité et l'expérimentation. Ses œuvres sont reconnaissables par un tracé typique, une écriture picturale très expressive et inspirée par la calligraphie orientale.

Pierre Alechinsky sluit zich in 1948 aan bij de CoBrA groep, die vrijheid, spontaniteit en experiment hoog in het vaandel draagt. Zijn werken zijn herkenbaar aan de typische belijning, een uiterst expressief picturaal schrift dat geïnspireerd is op de oosterse kalligrafie.

In 1948, Pierre Alechinsky joined the avant-garde CoBrA group, which advocated freedom, spontaneity and experimentation. His works can be recognized by their characteristic lines, a highly expressive type of pictorial writing inspired by Oriental calligraphy.

Henri MICHAUX
Sans titre
1970

Passionné par les méandres de l'inconscient, Henri Michaux réalise cette composition à partir de quelques taches, mais qui ont un grand pouvoir de suggestion, capables de faire surgir chez le spectateur un imaginaire personnel.

Henri Michaux was geboeid door de kronkels van het onbewuste en maakte dit werk op basis van slechts enkele vlekken, die echter een bijzonder sterk suggestief vermogen hebben en bij de toeschouwer een heel eigen beeldenwereld kunnen oproepen.

Fascinated by the twists and turns of the unconscious, Henri Michaux created this composition from just a few patches of colour that nevertheless have great power of suggestion and push viewers to use their imagination.

RÊVE ET NARRATION

Les toiles et peintures rassemblées dans cet ensemble sont l'œuvre d'artistes qui, d'une certaine façon, répondent au surréalisme et en explorent des thèmes comme le monde des rêves et de l'inconscient. Il s'agit d'artistes peignant un univers merveilleux, et aussi d'artistes issus de la scène artistique française des années 1970 qui souhaitent à cette époque aller à contre-courant de l'abstraction dominante. En réalisant une figuration narrative, ils ont le souci de réintroduire un discours en peinture (politique, social, historique) qui soit directement compréhensible par tous.

DROOM EN VERHAAL

De doeken en schilderijen in dit ensemble zijn werken van kunstenaars die een zekere band hebben met het surrealisme en er sommige thema's van verkennen zoals de wereld van de dromen en het onbewuste. Het gaat om kunstenaars die een wonderlijke wereld afbeelden, en ook kunstenaars uit de Franse artistieke wereld van de jaren 70, die wilden ingaan tegen de op dat moment dominante abstractie. Door een narratieve figuratie te creëren is het hun bedoeling om het debat (politiek, sociaal, historisch) opnieuw te introduceren in de schilderkunst op een manier die meteen voor iedereen duidelijk is.

DREAMS AND STORIES

The canvases and paintings assembled here are the work of artists who have some sort of affinity with surrealism and explore themes such as the world of dreams and the subconscious. Here you will find works by artists who painted an extraordinary world, as well as by artists from 1970s France, who wanted to go against the prevailing current of abstraction at that time. By creating a narrative figuration, their intention was to reintroduce a political, social or historical discourse into painting that could not fail to be understood.

Paul DELVAUX
Les inconnues
1977

Si Paul Delvaux s'est orienté progressivement vers le surréalisme, il n'y adhérerait jamais totalement dans un souci de liberté. Une atmosphère mystérieuse, parfois inquiétante et empreinte d'onirisme, se dégage de ses compositions hantées par des femmes, souvent nues et immobiles dans des lieux insolites tels que des gares ou des rues.

Hoewel Paul Delvaux geleidelijk aan evolueerde naar het surrealisme, maakte hij nooit helemaal deel uit van deze stroming, omdat hij zijn vrijheid wilde bewaren. Zijn werken hebben een mysterieuze, soms verontrustende en nachtmerrieachtige sfeer en worden bevolkt door vaak naakte en roerloze vrouwen op bevreemdende locaties, zoals stations of straten.

The works of Paul Delvaux may have become increasingly surreal, but the artist would never fully embrace the genre, preferring to maintain his artistic freedom. A mysterious, sometimes unsettling and nightmarish atmosphere, pervades his paintings in which women, often nude and motionless, make a ghostly appearance in a train station, street or other incongruous setting.

Jean BRUSSELMANS
Moisson
1930

Fidèle au thème de la vie paysanne, Jean Brusselmans traite son sujet en une synthèse de formes essentielles, dans un style fait d'économie et de gaucherie qui s'apparente au courant de l'expressionnisme.

Jean Brusselmans blijft trouw aan het thema van het plattelandleven, maar geeft zijn onderwerp weer als een synthese van essentiële vormen, in een spaarzame, onbeholpen stijl die aanleunt bij het expressionisme.

While remaining true to the theme of rural life, Jean Brusselmans renders his subject as a synthesis of essential forms, in an economical, gauche style akin to expressionism.

ERRÓ

The Silver Surfer

1975

Dans cette peinture, Erró associe une image tirée de la culture populaire des comics américains avec une œuvre du peintre français Fernand Léger. Sans en donner lui-même le sens, l'artiste laisse au spectateur le soin de raconter sa propre histoire à partir de cette combinaison.

In dit schilderij koppelt Erró een beeld uit de popcultuur van de Amerikaanse *comics* aan een werk van de Franse schilder Fernand Léger. Zonder zelf de betekenis te geven laat de kunstenaar de toeschouwer zijn eigen verhaal verzinnen op basis van deze combinatie.

In this painting, Erró combines an image from the pop culture of American comic books with a work by the French painter Fernand Léger. Without offering his own meaning, the artist lets viewers create their own story from this combination.

L'ART BRUT

L'art dit brut est spontané et fortement inventif. Trois traits essentiels propres à cet art peuvent être distingués : des artistes en marge de la société, des travaux conçus et exécutés en dehors des réseaux professionnels classiques des Beaux-Arts, et des sujets et procédés techniques résultant généralement d'une invention personnelle. L'artiste français Jean Dubuffet est considéré comme l'inventeur (à la fin des années 1940) de l'expression art brut qu'il théorise et dont il constitue une importante collection.

DE ART BRUT

De zogenaamde *art brut* is spontaan en zeer fantasierijk. Aan de *art brut* worden drie essentiële kenmerken toegekend: kunstenaars die in de marge van de samenleving werken, kunstwerken die ontworpen en gecreëerd worden buiten de klassieke professionele netwerken van de schone kunsten en onderwerpen en technische werkwijzen die algemeen genomen een heel eigen invulling krijgen. De Franse kunstenaar Jean Dubuffet wordt beschouwd als de uitvinder (eind jaren 1940) van de termen *art brut*, die hij theoretisch inkleedde en waarvan hij een belangrijke collectie samenstelde.

OUTSIDER ART

So-called outsider art (*art brut*) is spontaneous and highly inventive. There are three key traits specific to this art form: artists working on the margins of society, works that are conceived and created outside the conventional professional networks of the mainstream art world, and subjects and technical processes that are usually of the artists' own invention. French artist Jean Dubuffet is credited as the inventor of the terms *art brut* in the late 1940s; he wrote a number of texts on the subject and put together a significant collection.

Willem VAN GENK
Vervoer USSR
Vers 1975

Composée ici à partir de collage de différents dessins, cette œuvre de Willem Van Genk traduit une angoisse à l'égard du monde moderne, du sentiment d'accélération que génèrent les moyens de transport, de l'agitation urbaine, de la pression psychologique que représentent les écriteaux publicitaires ou de propagande.

Dit werk van Willem Van Genk is een collage van verschillende tekeningen en straalt angst uit voor de moderne wereld, voor het gevoel van versnelling veroorzaakt door de transportmiddelen, de drukte van de stad en de psychologische druk van reclame en propaganda.

Made from a collage of different drawings, this work by Willem Van Genk betrays an anxiety about the modern world, the perception that transportation is speeding everything up, the hustle and bustle of the city and the psychological pressure of advertising and propaganda.

LA PEINTURE NAÏVE

L'art naïf, tel qu'il est connu aujourd'hui, se manifeste pour la première fois à la fin du 19e siècle, mais il a toujours existé sous des formes diverses. Autodidacte, l'artiste naïf peint en dehors des modes et des canons esthétiques. À l'image de l'enfant, il livre sa vision intérieure, se dispensant des codes et des lois de la représentation académique. L'utilisation maladroite de la perspective en dépit d'une volonté affirmée de dépeindre le réel, la liberté prise vis-à-vis de l'anatomie et l'utilisation répétée du motif à des fins ornementales sont les caractéristiques de cet art.

DE NAÏEVE SCHILDERKUNST

De naïeve kunst duikt eind 19e eeuw voor het eerst op zoals we die vandaag kennen, maar heeft eigenlijk altijd al in diverse vormen bestaan. Naïeve kunstenaars zijn autodidacten die werken buiten de klassieke esthetische regels en werkwijzen. Net als kinderen geven ze uiting aan hun innerlijke zienswijze, waarbij ze zich niets aantrekken van de bepalingen en wetten van de academische voormentaal. Het onbeholpen gebruik van perspectief ondanks een duidelijke wens om de werkelijkheid weer te geven, de vrijheid op het vlak van anatomie en het herhaaldelijke gebruik van het onderwerp voor decoratieve doeleinden zijn de kenmerken van deze kunstvorm.

NAIVE PAINTING

Naive art as we know it today first appeared in the late 19th century, but has in fact always existed in different forms. Naive artists are self-taught and work outside conventional aesthetic rules and styles. In a childlike way, they offer their inner vision, avoiding the codes and laws of academic painting. The clumsy use of perspective despite a strong desire to depict reality, a freedom in the approach to anatomy and the repeated use of motifs for decorative purposes are the characteristic features of this art form.

Gertrude O'BRADY
L'escadrille du printemps
1940

Américaine émigrée à Paris, Gertrude O'Brady réalise des compositions qui montrent la nostalgie du temps perdu de la Belle Époque, un passé qu'elle dépeint tout en le réinventant poétiquement. Cette œuvre fait partie d'une série sur les avions, où ceux-ci paraissent s'être envolés d'un manège forain.

Gertrude O'Brady, een naar Parijs geëmigreerde Amerikaanse, creëert nostalgische composities over de vergane glorie van de *Belle Époque*, een verleden dat ze afbeeldt, maar tegelijkertijd ook op poëtische manier heruitvindt. Dit werk maakt deel uit van een reeks over vliegtuigen, die lijken opgestegen te zijn van een draaimolen op de kermis.

An American living in Paris, Gertrude O'Brady created nostalgic compositions about the bygone glory of the *Belle Époque*, a past she painted while reinventing it poetically. This work is part of a series depicting aeroplanes that appear to have taken off from a fairground carousel.

